

Univerzita Pardubice

Fakulta ekonomicko-správní

Integrovaný záchranný systém v České republice a na Slovensku

Tereza Kubíková

Bakalářská práce

2016

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2015/2016

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Tereza Kubíková**
Osobní číslo: **E13668**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management ochrany podniku a společnosti**
Název tématu: **Integrovaný záchranný systém v České republice
a na Slovensku**
Zadávací katedra: **Ústav regionálních a bezpečnostních věd**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Bakalářská práce bude zaměřena na charakteristiku integrovaných záchranných systémů a jejich vzájemnou komparaci, pozornost bude kladena zejména na odlišnosti v organizaci, struktuře a fungování obou systémů. Cílem práce bude zhodnocení integrovaných záchranných systémů včetně posouzení jejich specifík, výhod a nevýhod.

Osnova:

- Problematika zajišťování bezpečnosti.
- Charakteristika integrovaného záchranného systému České republiky.
- Charakteristika integrovaného záchranného systému Slovenské republiky.
- Komparace obou systémů, shody a odlišnosti.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: cca 30 stran

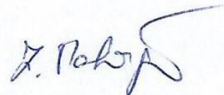
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

LINHART, P., ŠILHÁNEK, B. Ochrana obyvatelstva ve vybraných evropských zemích. 2. vyd. Praha: MV - GŘ HZS ČR, 2009. 193 s. ISBN 978-80-86640-63-1.
SKALSKÁ, K., HANUŠKA, Z., DUBSKÝ, M. Integrovaný záchranný systém a požární ochrana: modul I. 1. vyd. Praha: MV - GŘ HZS ČR, 2010. 99 s. ISBN 978-80-86640-59-4.

ŠTĚTINA, J. Zdravotnictví a integrovaný záchranný systém při hromadných neštěstích a katastrofách. 1. vyd. Praha: Grada, 2014. 557 s. ISBN 978-80-247-4578-7.

VILÁŠEK, J., FIALA, M., VONDRÁŠEK, D. Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2014. 189 s. ISBN 978-80-246-2477-8.

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Zdeněk Matějka, Ph.D.

Ústav regionálních a bezpečnostních věd

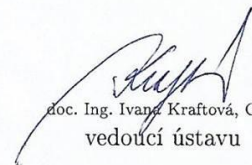
Datum zadání bakalářské práce: 29. září 2015

Termín odevzdání bakalářské práce: 29. dubna 2016

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.
děkanka

L.S.

doc. Ing. Ivana Kraftová, CSc.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 29. září 2015

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích dne 29. 4. 2016

Tereza Kubíková

PODĚKOVÁNÍ

Tímto bych ráda poděkovala svému vedoucímu práce Ing. Zdeňku Matějovi, Ph.D. za jeho odbornou pomoc a cenné rady, které mi pomohly při zpracování bakalářské práce. Dále bych ráda poděkovala své rodině, díky níž jsem mohla na vysoké škole studovat, a především mému příteli za poskytnutí potřebné podpory. Děkuji.

ANOTACE

Tato bakalářská práce představuje a vzájemně porovnává integrované záchranné systémy České republiky a Slovenska. Práce je věnována charakteristice jednotlivých integrovaných systémů a jejich vzájemné komparaci s důrazem na odlišnosti v organizaci, struktuře a fungování obou systémů. V práci jsou zhodnoceny integrované záchranné systémy včetně posouzení jejich specifik, výhod a nevýhod.

KLÍČOVÁ SLOVA

Integrovaný záchranný systém, bezpečnost, Česká republika, Slovenská republika, legislativa, Horská záchranná služba

TITLE

Integrated rescue system of the Czech republic and Slovakia

ANNOTATION

This bachelor thesis presents and mutually compares integrated rescue systems of the Czech Republic with Slovakia. The work is devoted to the characteristics of individual integrated systems and their comparison with an emphasis on differences in organization, structure and functioning of both systems. In this work are evaluated integrated rescue systems, including assessment of their specific features, advantages and disadvantages.

KEYWORDS

Integrated rescue system, safety, Czech republic, Slovak republic, legislation, mountain rescue service

OBSAH

ÚVOD	- 10 -
1 OCHRANA OBYVATELSTVA A SPOLEČNOSTI.....	- 11 -
1.1 BEZPEČNOST.....	- 12 -
1.2 BEZPEČNOSTNÍ POLITIKA ČESKÉ REPUBLIKY	- 14 -
1.3 BEZPEČNOSTNÍ POLITIKA SLOVENSKÉ REPUBLIKY	- 15 -
2 INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM ČR.....	- 16 -
2.1 ČESKÁ REPUBLIKA	- 16 -
2.2 LEGISLATIVA UPRAVUJÍCÍ IZS ČR.....	- 17 -
2.3 VZNIK IZS	- 17 -
2.4 ORGANIZACE IZS.....	- 18 -
2.4.1 Působnost Ministerstva vnitra	- 18 -
2.4.2 Působnost Ministerstva zdravotnictví.....	- 18 -
2.4.3 Působnost Ministerstva dopravy.....	- 19 -
2.4.4 Orgány kraje.....	- 19 -
2.5 KOORDINACE SLOŽEK IZS ČR	- 20 -
2.6 SLOŽKY INTEGROVANÉHO ZÁCHRANNÉHO SYSTÉMU ČR.....	- 20 -
2.6.1 Základní složky	- 21 -
2.6.2 Ostatní složky.....	- 23 -
3 INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM SR.....	- 25 -
3.1 SLOVENSKO	- 25 -
3.2 LEGISLATIVA UPRAVUJÍCÍ IZS SR	- 25 -
3.3 VZNIK IZS	- 26 -
3.4 ORGANIZACE IZS.....	- 26 -
3.4.1 Působnost Ministerstva vnitra	- 26 -
3.4.2 Působnost Ministerstva zdravotnictví.....	- 27 -
3.4.3 Působnost krajského úřadu.....	- 27 -
3.5 KOORDINACE SLOŽEK IZS	- 27 -
3.6 SLOŽKY INTEGROVANÉHO ZÁCHRANNÉHO SYSTÉMU SR	- 28 -
3.6.1 Základní složky	- 29 -
3.6.2 Ostatní složky.....	- 31 -
3.6.3 Útvary Policejního sboru.....	- 32 -
4 KOMPARACE IZS ČESKÉ A SLOVENSKÉ REPUBLIKY	- 34 -
4.1 ČESKÁ REPUBLIKA A SLOVENSKO.....	- 34 -
4.2 LEGISLATIVA	- 34 -
4.4 ORGANIZACE IZS.....	- 35 -
4.5 KOORDINACE SLOŽEK IZS	- 36 -
4.6 SLOŽKY IZS.....	- 37 -
4.7 VYBRANÉ ROZDÍLY	- 38 -
4.7.1 Zákon o integrovaném záchranném systému	- 38 -
4.7.2 Horská záchranná služba v České republice a na Slovensku	- 40 -
4.8 FINANCOVÁNÍ INTEGROVANÉHO ZÁCHRANNÉHO SYSTÉMU	- 44 -
4.9 CVIČENÍ SLOŽEK IZS	- 44 -
ZÁVĚR.....	- 48 -
POUŽITÁ LITERATURA	- 50 -

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Základní údaje o ČR.....	- 16 -
Tabulka 2: Základní údaje o SR	- 25 -
Tabulka 3: Složky IZS v České republice a na Slovensku	- 37 -
Tabulka 4: Počet zásahů Horské služby ČR a Horské záchranné služby SR	- 42 -
Tabulka 5: Přibližné částky potřebné na záchranné akce	- 43 -
Tabulka 6: Taktické mezinárodní cvičení	- 46 -

SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK

ČR	Česká republika
EU	Evropská unie
HaZZ	Hasičský a záchranný zbor
HS	Horská služba
HZS	Hasičský záchranný sbor
HZS SR	Horská záchranná služba Slovenské republiky
IZS	Integrovaný záchranný systém
KS	Krizová situace
MU	Mimořádná událost
NATO	Severoatlantická aliance
OBSE	Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj
OPIS	Operační a informační středisko
OS	Ozbrojené síly
SR	Slovenská republika
ZZS	Zdravotnická záchranná služba

ÚVOD

Již přes 20 let se české a slovenské hospodářství rozvíjí nezávisle na sobě. Obě země jsou hustě zalidněné a od doby vzájemného rozdělení se oběma daří dobře. I přesto, že několik let byla více na vzestupu česká ekonomika, poslední roky nezaostává ani Slovensko. Obě země mají rozvinutý průmysl, zemědělství, dopravu a ostatní služby. Právě rozdělení těchto dvou zemí na samostatné republiky bylo podnětem pro posouzení jejich funkčnosti, a to zejména z hlediska bezpečnosti.

Kromě běžných krizových situací mohou být obě země zasaženy radiační havárií, ekologickými katastrofami, narušením dodávek elektrické energie, plynu a vody i přírodními katastrofami. Těmto katastrofám nelze předejít, ale lze je předvídat, zmírnit jejich dopady preventivními programy a zajistit jejich co nejrychlejší a nejefektivnější odstranění. Pro vykonávání těchto akcí slouží integrovaný záchranný systém. Tato práce je zaměřena zejména na zjištění nejvýznamnějších rozdílů obou systémů.

Úvodní část pojednává o ochraně obyvatelstva a společnosti, definuje bezpečnost z mnoha hledisek a je zaměřena na bezpečnostní politiku České a Slovenské republiky.

Další části jsou zaměřeny na integrované záchranné systémy obou zemí. Zde jsou systémy legislativně vymezeny, následuje stručná historie vzniku a organizace IZS. Je zde uvedena koordinace složek na úrovni strategické, taktické a operační. Součástí kapitol popisujících jednotlivé integrované záchranné systémy je rovněž vymezení základních a ostatních složek integrovaných záchranných systémů.

V závěrečné části je zpracována komparace obou systémů. Tato část zdůrazňuje rozdíly a podobnosti systémů v každé, již zmiňované části (legislativa, vznik IZS, organizace, koordinace složek, základní a ostatní složky IZS). Následně jsou vybrány nejvýznamnější rozdíly obou systémů, které jsou následně podrobeny podrobnější analýze. Jedním z rozdílů, kterými se práce zabývá, je legislativa IZS. V této části jsou zdůrazněny nedostatky obou systémů, zároveň jsou jednotlivé legislativy porovnány a následně jsou navržena doporučení. Druhým rozdílem je postavení Horské služby v systému IZS. V závěru se práce zabývá financováním IZS a popisuje součinnost obou zemí při mezinárodním taktickém cvičení.

Cílem práce je odpovědět na tyto výzkumné otázky:

1. Jaké nevýhody či nedostatky se vyskytují v integrovaném záchranném systému SR?
2. Jaké nevýhody či nedostatky se vyskytují v integrovaném záchranném systému ČR?

1 OCHRANA OBYVATELSTVA A SPOLEČNOSTI

Bezpečnost lidí patří mezi nezákladnější potřeby a touhy člověka. Lidé se již od nepaměti snaží zajistit ochranu rodiny tím, že eliminují hrozby působící na jejich chráněná aktiva. Zpočátku lidé bránili svůj rod, postupem času, jak se vyvíjela společnost, vznikaly snahy o organizovanou skupinovou ochranu. Ve středověku likvidovali požáry zejména cechové, kterým tato povinnost přetrvávala i během 1. poloviny 19. století. V Čechách se v té době museli k požárům dostavit i lékař, felčar a porodní bába. V roce 1863 byla založena první organizovaná podoba ochrany, Mezinárodní výbor Červeného kříže, jehož původní název byl Mezinárodní výbor pro pomoc raněným. Za počátek budování mezinárodního humanitárního práva lze považovat následující rok, tj. rok 1864, kdy byla v Ženevě podepsána první Ženevská úmluva o zacházení s raněnými vojáky. Počátek moderní ochrany obyvatelstva se řadí do období mezi 1. a 2. světovou válkou. To je dáno zejména vývojem vojenské techniky, která již od té doby mohla způsobit masové škody. Za hlavní etapy ochrany obyvatelstva považujeme tato období [5]:

- konec 20. let minulého století až 1945 – protiletectká ochrana a ochrana proti chemickým bojovým látkám,
- 1945 až 1950 – období euforie po 2. světové válce,
- 50. – 80. léta minulého století – ochrana proti jaderným, chemickým a biologickým zbraním, dále se ochrana zaměřovala na živelné pohromy a nevojenské mimořádné události,
- 90. léta do současnosti – ochrana proti terorismu.

V roce 1949 byly v Ženevě podepsány čtyři Ženevské úmluvy, které jsou doplněny Dodatkovými protokoly. Ženevské úmluvy představují pramen mezinárodního humanitárního práva pro ochranu obětí války. V případě ozbrojeného konfliktu musí být s lidmi zacházeno důstojně, musí být chráněni ti, kdož na konfliktu nejsou přímo účastní, jakož i ti, kdo byli z konfliktu vyřazeni v důsledku nemoci, zranění či zajetí. Porušení těchto úmluv je válečný zločin. Jedná se o tyto úmluvy [9]:

- Ženevská úmluva o zlepšení osudu raněných a nemocných příslušníků ozbrojených sil (dále OS) v poli,
- Ženevská úmluva o zlepšení osudu raněných, nemocných a trosečníků OS na moři,
- Ženevská úmluva o zacházení s válečnými zajatci,

- Ženevská úmluva o ochraně civilních osob za války.

Dále existují tyto dva dodatkové protokoly [9]:

- Dodatkový protokol k Ženevským úmluvám z 12. 8. 1949 o ochraně obětí mezinárodních ozbrojených konfliktů,
- Dodatkový protokol k Ženevským úmluvám z 12. 8. 1949 o ochraně obětí ozbrojených konfliktů nemajících mezinárodní charakter.

1.1 Bezpečnost

Podle Terminologického slovníku Ministerstva vnitra (dále MV) je bezpečnost definována jako: „*Stav, kdy jsou na efektivní míru omezeny hrozby pro objekt a jeho zájmy a tento objekt je k omezení stávajících i potenciálních hrozeb efektivně vybaven a ochoten při něm spolupracovat.*“ Zajištění bezpečnosti občanů je základní funkcí státu, která vyplývá zejména z Ústavy České republiky (dále ČR), Listiny základních práv a svobod a zákona o bezpečnosti České republiky. Dále se Česká republika musí řídit závazky, které vychází z členství v mezinárodních organizacích [Severoatlantická aliance (dále NATO), Evropská Unie (dále EU), Organizace spojených národů (dále OSN), Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (dále OBSE)]. Bezpečnost se může dělit na bezpečnost objektivní a bezpečnost subjektivní. Podle Dieter S. Lutz v Kleines Lexikon der Politik z roku 2001 lze o objektivní bezpečnosti hovořit tehdy, když nebezpečí reálně neexistují, naproti tomu subjektivní bezpečnost označuje absenci strachu z nebezpečí. Z hlediska chráněného objektu je rozlišována bezpečnost vnitřní a vnější.

Vnitřní bezpečnost

Vnitřní bezpečnost je označována v případě, jde-li o hrozby uvnitř objektu. Klíčovou roli v systému vnitřní bezpečnosti hraje Policie ČR na území České republiky a Policejní sbor SR na území Slovenské republiky, další ozbrojené sbory, Generální inspekce bezpečnostních sborů, informační služby, obce a města. Aktivita v oblasti zajišťování vnitřní bezpečnosti mohou být doplněny soukromými bezpečnostními institucemi. V oblasti vnitřní bezpečnosti je rovněž velmi důležitá spolupráce s občany státu. Úkolem státu je zajištění všeobecného pokoje, sociálního smíru, veřejné morálky a veřejného pořádku a zdraví. [40]

Vnější bezpečnost

Vnější bezpečnost je označována v případě, jde-li o hrozby vně objektu. Klíčovou roli v zajišťování vnější bezpečnosti ČR hraje Ministerstvo zahraničních věcí, Ministerstvo obrany s Armádou ČR a informační služby. Vnější bezpečnost je označována také jako bezpečnost vojenská. Vnější bezpečností rozumíme minimalizaci ohrožení nejvyšších hodnot státu (suverenita, demokracie, ...). Bezpečnost může být:

- Ekonomická – *„Stav, ve kterém ekonomika objektu, jehož bezpečnost má být zajištěna není ohrožena hrozbami, které výrazně snižují nebo by mohly snížit její výkonnost potřebnou k zajištění obranných i dalších bezpečnostních kapacit, sociálního smíru a konkurenceschopnosti objektu i jeho jednotlivých složek, tj. především jednotlivých podnikatelských subjektů na vnitřních i vnějších trzích“.* [16] (Měnová stabilita, hospodářský růst, konkurenceschopnost)
- Politická – Stav, kdy není narušena státní svrchovanost, suverénnost, územní celistvost, demokratické a ideologické základy státu.
- Ekologická – *„Stav, kdy lidská společnost a ekologický systém na sebe vzájemně působí trvale udržitelným způsobem, jednotlivci mají dostatečný přístup ke všem přírodním zdrojům a existují mechanismy na zvládnutí krizí a konfliktů přímo či nepřímo spojených s životním prostředím. V tomto stavu jsou minimalizovány hrozby spojené s životním prostředím a způsobené přírodními nebo společností vyvolanými procesy ať už záměrně, nezáměrně nebo následkem nehody“.* [16]
- Sociální – Zaměřené úsilí vyjádřené specifickými cíli, aktivitami a prostředky, směřující k ochraně a rozvoji sociálního systému. Sociální politika má zejména za úkol zlepšování společenských poměrů a hmotné zabezpečení jedince ve společnosti. [28]
- Kulturní – Zásadní problémy kulturní bezpečnosti plynou ze soužití různých kultur. Předmětem ohrožení je identita aktérů. Napětí v této oblasti lze vnímat jako potenciální zdroj konfliktů různé úrovně a intenzity. [26]
- Energetická (zdrojová) – Stav, kdy je čerpání fosilních surovin v normě a nedochází k jejím vyčerpáním (ropa, pitná voda).

ČR a SR se nachází uprostřed integrující se Evropy. Bezpečnost těchto států v této souvislosti posiluje členství v mezinárodních organizacích, jako jsou Severoatlantická aliance, Evropská Unie a dobré vztahy se sousedními zeměmi.

Bezpečnost ohrožují jak hrozby záměrné, tak hrozby nezáměrné, které vznikají bez úmyslného lidského zavinění. Největší záměrnou hrozbou, se kterou se ČR a SR potýkají, je islámský fundamentalismus a terorismus. Tato hrozba souvisí zejména s radikalizací mladé generace muslimů. Tato generace je nespokojena se sociální situací, kterou zažívá, a zavrhuje demokracii ve všech státech světa. Jako východisko si představují islámský fundamentalismus a návrat k původním muslimským hodnotám. Teroristé země využívají k pronikání do západních států EU. [40]

1.2 Bezpečnostní politika České republiky

Základním dokumentem řešící problematiku bezpečnosti, je vládní dokument Bezpečnostní strategie zpracovaný ve spolupráci s Kanceláří prezidenta ČR a Parlamentu ČR. Poslední verze tohoto dokumentu je z roku 2015.

Bezpečnostní strategie

Bezpečnostní strategie definuje východiska bezpečnostní politiky ČR, bezpečnostní zájmy ČR, bezpečnostní prostředí a strategie prosazování bezpečnostních zájmů ČR. V první části nazvané Východiska bezpečnostní politiky ČR jsou formulovány principy, přístupy, nástroje a opatření bezpečnostní politiky. Ve druhé části, Bezpečnostní zájmy ČR, jsou definovány životní, strategické a další významné zájmy. Další část, Bezpečnostní prostředí, se zaměřuje na identifikaci nejvýznamnějších trendů, faktorů a hrozeb v bezpečnostním prostředí ČR. V poslední části, Strategie prosazování bezpečnostních zájmů ČR, se zaměřuje na kolektivní obranu NATO, niž je Česká republika členem, strategie prevence a potlačování bezpečnostních hrozeb, specifikuje multilaterální a národní nástroj prosazování bezpečnostních zájmů ČR, dále popisuje bezpečnostní systém ČR. [1]

Koncepce ochrany obyvatelstva

Česká republika má zpracovaný klíčový dokument popisující komplexní systém ochrany obyvatelstva s názvem Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030. Koncepce formuluje základní principy ochrany obyvatelstva a definuje její významné oblasti a nástroje, jejichž prostřednictvím je prakticky realizována. V Koncepci je zpracována SWOT analýza, která byla doplněna o další párové porovnání silných a slabých stránek, hrozeb a příležitostí. Dále je v dokumentu použita Paretova analýza. Hlavní cíl koncepce je jednoznačně a prokazatelně identifikovat slabá místa systému, k jejichž odstranění navrhuje celou řadu úkolů a opatření. Realizace těchto úkolů je efektivně rozložena do sedmi let a zároveň nastavuje základní strategické linie budoucího vývoje do roku 2030. [10]

1.3 Bezpečnostní politika Slovenské republiky

Bezpečnostná stratégia Slovenskej republiky

Základním právním dokumentem bezpečnostní politiky Slovenské republiky (dále SR) je dokument zvaný Bezpečnostná stratégia Slovenskej republiky. Poslední verzi bezpečnostní strategie vydalo Slovensko po schválení Národní rady v roce 2005. Na bezpečnostní strategii navazují další dílčí strategie a koncepce z jednotlivých oblastí bezpečnosti.

Tento dokument se rozděluje do třech částí. V první části bezpečnostní strategie definuje bezpečnostní zájmy Slovenské republiky, které vycházejí z hodnot Slovenska a vyjadřují potřeby občanů a státu. Druhá část je zaměřena na bezpečnostní prostředí SR, kde definuje význam členství v mezinárodních organizacích, jako jsou např.: Severoatlantická aliance, Evropská Unie, Organizace spojených národů, Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj, dále se zaměřuje na nejvýznamnější hrozby Slovenska. Třetí část, Bezpečnostní politika SR, identifikuje nástroje realizace bezpečnostní politiky, definuje postupy zajištění bezpečnosti a obrany státu, dále se zaměřuje na stabilitu a pravidelnost bezpečnostního prostředí. [12]

Koncepce organizace, fungování a rozvoje integrovaného záchranného systému v SR na roky 2011 - 2015

Ministerstvo vnitra vypracovalo Koncepci organizace, fungování a rozvoje integrovaného záchranného systému (dále IZS) SR na období 2011 - 2015 kvůli nedostatkům v tehdejší struktuře a organizaci IZS. První část je zaměřena na analýzu nyní již tehdejšího stavu. Druhá část popisuje návrh řešení fungování IZS v letech 2011 - 2015, třetí a zároveň poslední kapitola se zabývá perspektivou dalšího rozvoje IZS v SR a tendence vývoje v letech 2016 - 2020. V koncepci se klade důraz zejména na restrukturalizaci organizace řízení, fungování a rozvoje operačního řízení, jak ve vztahu k taktické, tak i ke strategické úrovni řízení základních záchranných složek, aby byla zabezpečena součinnost s krizovým štábem při plnění jejich úkolů. [20]

2 INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM ČR

Integrovaný záchranný systém není instituce jako taková. Vznikl z důvodu potřeby sjednotit složky IZS, aby bylo umožněno efektivní řešení mimořádné události, při které je potřeba sil a prostředků dvou a více složek zároveň. Jedná se tedy o součinnost jednotlivých složek IZS a všech, kteří mohou přispět k záchraně osob, zvířat a majetku. Dle zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů se IZS rozumí jako koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací. Tento postup musí zajistit efektivní řešení krizových situací (dále KS).

2.1 Česká republika

Česká republika je vnitrozemským státem, který leží uprostřed Evropy. Česká republika se rozprostírá na rozloze 78 868 km² s 10 546 120 obyvateli. Skládá se ze 14 krajů, kdy největším z nich je Středočeský kraj. Největším městem republiky je Praha, dále následuje Brno a Plzeň. Významnými řekami protékajícími Českou republikou jsou Labe a Vltava, která je zároveň nejdelší řekou v ČR. Nejvyšším pohořím jsou Krkonoše, jejichž dominantu tvoří Sněžka ležící na hranicích s Polskem. Česká republika sousedí se čtyřmi státy: Polskem, Německem, Rakouskem a Slovenskem. Následující tabulka shrnuje základní údaje o České republice za první tři čtvrtletí roku 2015.

Tabulka 1: Základní údaje o ČR

Počet obyvatel	10 546 120
Rozloha	78 868 km ²
Hrubý domácí produkt	3 302 660 mil. Kč.
Průměrná hrubá mzda	25 890 Kč.
Míra inflace	0,4 %
Obecná míra nezaměstnanosti	4,9%

Zdroj: Vlastní zpracování [4]

2.2 Legislativa upravující IZS ČR

Hlavním právním dokumentem upravující IZS je zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů. Oblast integrovaného záchranného systému je velice rozsáhlá a upravuje se dalšími právními dokumenty, jako jsou:

- Vyhláška č. 328/2001 Sb., Vyhláška Ministerstva vnitra o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému,
- zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů v platném znění,
- zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů v platném znění,
- zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně v platném znění,
- zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky v platném znění,
- zákon č. 374/2011 Sb., o Zdravotnické záchranné službě v platném znění.

2.3 Vznik IZS

Myšlenka o vzniku IZS vznikla z potřeby každodenní činnosti záchranářů, zejména při složitých haváriích, kdy je potřeba organizovat společnou činnost všech záchranných složek a z potřeby profesionálních hasičů, kde proběhly značné změny v organizaci. Od roku 2001 skončil jejich pracovní poměr k okresním úřadům, vznikl Hasičský záchranný sbor ČR (dále HZS ČR). Jejich výjezdy již nebyly směřovány pouze na hašení požárů, ale především na řešení nehod technologického charakteru, technické výjezdy, výjezdy k dopravním nehodám a únikům nebezpečných škodlivin, kde bylo nutné využít spolupráci specialistů a koordinovat činnost složek IZS. Jedním z faktorů, který uspořádal vznik IZS, byly povodně na Moravě v roce 1997. Rozdíl ve zvládnutí dopadů povodně mezi okresy spolu s vynikajícím výkonem hasičů znamenaly zelenou pro princip IZS a ustanovení HZS ČR jako gestora IZS. [24], [25]

2.4 Organizace IZS

Dle zákona č. 239/2000 Sb., o Integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů na úrovni organizace působí [32]:

- Ministerstvo vnitra,
- Ministerstvo zdravotnictví,
- Ministerstvo dopravy,
- orgány kraje.

2.4.1 Působnost Ministerstva vnitra

Ministerstvo vnitra plní úkoly zejména v těchto oblastech [32]:

- Příprava na mimořádné události, IZS a ochrany obyvatelstva,
- zapojení České republiky do mezinárodních záchranných operací při mimořádných událostech v zahraničí,
- sjednocení postupů ministerstev, krajských úřadů, obecních úřadů, PO a podnikajících FO,
- zpracování koncepce ochrany obyvatelstva,
- řízení výstavby a provozu informačních a komunikačních sítí a služeb integrovaného záchranného systému,
- organizace školení v oblasti ochrany obyvatelstva.

2.4.2 Působnost Ministerstva zdravotnictví

Ministerstvo zdravotnictví plní zejména tyto úkoly [32]:

- Koordinuje činnost zdravotnické záchranné služby a zařízení zdravotnické dopravní služby na vyžádání kraje, jestli je to nutné z odborných nebo nutných důvodů a nedohodnou-li se kraje na řešení situace,
- odpovídá za výběr a metodické řízení přípravy zdravotnických pracovníků, dále odpovídá za výběr prostředků pro mezinárodní záchranné operace a poskytování humanitární pomoci do zahraničí.

2.4.3 Působnost Ministerstva dopravy

Ministerstvo dopravy plní tyto úkoly [32]:

- Zabezpečuje celostátní informační systém pro záchranné a likvidační práce v oblasti mobilních zdrojů nebezpečí v dopravě,
- před každým provedením přepravy nebezpečných věcí jsou správní úřady a dopravci povinni poskytnout Ministerstvu dopravy a spojů potřebné podklady a údaje pro účely dopravního informačního systému.

2.4.4 Orgány kraje

Orgány kraje zajišťují přípravu na mimořádné události (dále MU), provádění záchranných a likvidačních prací a ochranu obyvatelstva. Krajský úřad při výkonu státní správy zejména [32]:

- *„Organizuje součinnost mezi obecními úřady,*
- *usměrňuje IZS na úrovni kraje,*
- *zpracovává poplachový plán IZS kraje,*
- *spolupracuje při zpracování a aktualizaci povodňového plánu kraje podle zvláštního předpisu“.*

Hejtman při výkonu státní správy zejména [32]:

- *„Organizuje IZS na úrovni kraje,*
- *koordinuje a kontroluje přípravu na MU,*
- *koordinuje záchranné a likvidační práce při řešení MU vzniklé na území kraje, pokud přesahuje území jednoho správního obvodu,*
- *schvaluje havarijní plán kraje, vnější havarijní plán a poplachový plán“.*

2.5 Koordinace složek IZS ČR

Spolupráce jednotlivých složek je realizována na třech úrovních. Tyto úrovně se liší především tím, kdo koordinuje zásah při provádění záchranných a likvidačních prací. Úrovně jsou následující [31]:

- Strategická úroveň řízení – koordinuje ministerstvo vnitra, hejtman nebo starosta obce s rozšířenou působností. V případě vyhlášení nejvyššího stupně poplachu podle poplachového plánu IZS je na rozhodnutí hejtmána a ministerstva vnitra, jestli převezmou koordinaci záchranných a likvidačních prací,
- taktická úroveň řízení – koordinuje velitel zásahu, a to přímo v místě mimořádné události. Velitelem zásahu se stává velitel hasičského záchranného sboru, případně velitel té záchranné složky, která v místě zásahu provádí převažující činnost, jemuž s ohledem na druh mimořádné události přísluší řízení záchranných a likvidačních prací,
- operační úroveň řízení – koordinuje operační a informační středisko IZS. Úlohy operačního a informačního střediska (dále OPIS) IZS plní operační a informační střediska HZS krajů. Středisko na žádost velitele zásahu povolává k zásahu jak základní složky IZS, tak i složky ostatní.

2.6 Složky integrovaného záchranného systému ČR

Integrovaný záchranný systém se skládá ze základních a ostatních složek. Základní složky jsou v pohotovosti 24 hodin denně a jsou schopny kdykoli řešit MU na celém území státu. Mezi základní složky patří:

- Hasičský záchranný sbor České republiky,
- Jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje,
- Zdravotnická záchranná služba České republiky,
- Policie České republiky.

V případě, kdy nejsou základní složky schopny zajistit efektivní řešení krizové situace, mohou povolat ostatní složky IZS. Ostatní složky IZS jim mohou poskytnout techniku, personál či odbornou pomoc. Mezi ostatní složky IZS patří:

- Vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil – Armáda ČR, Vojenská kancelář ČR, Hradní stráž,

- ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory – Vězeňská služba, zpravodajské služby, obecní policie,
- ostatní záchranné sbory – Horská záchranná služba, Vodní záchranná služba, Speleologická záchranná služba,
- orgány ochrany veřejného zdraví – Ministerstvo zdravotnictví, Ministerstvo obrany, Ministerstvo vnitra, krajské hygienické stanice,
- havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby – odtahové služby, subjekty určené k odstraňování poruch nebo havárií plynových rozvodů,
- zařízení civilní ochrany – právnické osoby určené k ochraně obyvatelstva,
- neziskové organizace a sdružení občanů – Český červený kříž.

2.6.1 Základní složky

Základní složky jsou nepřetržitě v pohotovosti, kdy přijímají hlášení o MU, následně je vyhodnocují a vyjíždějí na místo události, kde se jí snaží co nejefektivněji vyřešit.

Hasičský záchranný sbor České republiky

Hasičský záchranný sbor ČR je řízen na základě zákona č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru ČR a o změně některých zákonů, který nahradil zákon č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky. Nový zákon umožňuje hasičům pomáhat s převozem munice, hasiči mohou provádět záznam svého zásahu (potřebné pro Policii ČR, pro školení apod.). Dále mají přístup do evidence obyvatelstva, mohou provádět kontroly komínů apod. HZS ČR je podřízen Generálnímu ředitelství HZS, které je součástí Ministerstva vnitra. V čele Generálního ředitelství HZS ČR stojí generální ředitel HZS. Základním posláním HZS ČR je chránit zdraví a životy lidí při vzniku požáru a poskytování účinné pomoci při řešení MU. HZS ČR plní úkoly v rozsahu a za podmínek stanovených zákony:

- č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů,
- č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů,
- č. 133/1985 Sb., o požární ochraně.

HZS ČR patří mezi základní složky IZS ČR. Nejen, že disponuje speciální technikou, vybavením a záchrannými prostředky, ale také jsou v HZS ČR příslušníci, kteří mají speciální výcvik, který je připraví na nejrůznější MU.

Jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje

Základním legislativním dokumentem Jednotek požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje (dále JPO) je zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně. Základní úkoly JPO jsou především hašení a likvidace požárů, ale nemají za úkol učinit veškerá opatření, která vedou k likvidaci živelních pohrom a jiných MU, ale pouze opatření nutná k omezení rizik a přerušení jejich příčin. JPO se dělí na čtyři druhy, dle zřizovatele JPO a vztahu osob vykonávající činnost ke zřizovateli.

- Jednotky hasičského záchranného sboru kraje,
- Jednotky sboru dobrovolných hasičů obce,
- Jednotky hasičského záchranného sboru podniku,
- Jednotky sboru dobrovolných hasičů podniku.

Každý druh JPO má jinak stanovené nároky, např.: doba výjezdu od nahlášení MU, maximální doba dojezdu na místo MU, odborná a fyzická způsobilost vykonavatelů JPO.

Policie ČR

Policie České republiky je zřízena na základě zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky v platném znění. Je podřízena Policejnímu prezidiu, které je součástí Ministerstva vnitra. V čele Policejního prezidia stojí policejní prezident. Základním posláním je zajišťovat bezpečnost osob, chránit jejich majetek a zdraví, chránit práva a svobodu osob, udržovat veřejný pořádek a plnit úkoly dle trestního řádu. Trestné činnosti příslušníky Policie ČR vyhledává a vyšetřuje Generální inspekce bezpečnostních sborů.

Zdravotnická záchranná služba

Zdravotnická záchranná služba (dále ZZS) ČR plní povinnosti dané zákonem č. 374/2011 Sb., o Zdravotnické záchranné službě České republiky v platném znění. Je tvořena 14 územními středisky, jehož zřizovatelé jsou jednotlivé kraje ČR. Posláním ZZS ČR je poskytování odborné neodkladné péče od vzniku nahlášení až po předání nemocného do nemocniční péče. Mezi úkoly ZZS ČR patří zejména nepřetržitý příjem tísňového volání, poskytnutí odborné rady k zajištění první pomoci, vyhodnocení závažnosti situace,

poskytování zdravotní péče na místě události a při transportu nemocného do nemocniční péče. ZZS ČR plní úkoly v rozsahu a za podmínek stanovených zákony:

- č. 372/ 2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování v platném znění
- č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů v platném znění
- č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů v platném znění

Pro poskytování přednemocniční péče jsou využívány výjezdové skupiny, které se dělí na:

- Rychlá lékařská pomoc (RLP) – velitel skupiny je lékař
- Rychlá záchranná pomoc (RZP) – velitel skupiny je záchranář
- Letecká záchranná služba (LZS) - část výjezdové skupiny tvoří lékař a záchranář

2.6.2 Ostatní složky

Ostatní složky IZS doplňují základní složky v případě, kdy na MU základní složky samy nestačí.

Armáda České republiky

Armáda ČR je jednou z nejdůležitějších složek ozbrojených sil ČR. Vrchním velitelem ozbrojených sil je prezident ČR. Ozbrojené síly řídí jak prezident České republiky, tak ministerstvo obrany a vláda. Posláním Armády ČR je zejména chránit území českého státu před napadením nepřítelem z okolního světa a vzdušný prostor českého státu. Armáda ČR se také podílí na účasti v operacích mimo území českého státu v případě, kdy je třeba poskytnout pomoc v rámci členství České republiky v organizacích, jako jsou NATO a EU. V případě, kdy Policie ČR nezvládá zajišťovat veřejný pořádek, může Armáda ČR poskytnout pomoc, a tak zajišťovat i vnitřní bezpečnost státu.

Obecní policie ČR

Obecní policie je zřízena na základě zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii v platném znění. Obecní policie je zřizována zastupitelstvem obce a může být řízena starostou, členem zastupitelstva obce nebo velitelem obecní policie. Při plnění svých úkolů spolupracuje s Policií ČR. V obci, která je městem, se označuje jako městská policie. Posláním obecní policie je zejména zajišťovat klid, pořádek a bezpečnost na svém vymezeném území. Obecní

policie nemá tak rozsáhlou pravomoc jako Policie ČR – tito policisté mohou využívat i donucovací prostředky, jako jsou např.: pouta, obušky nebo různé chvaty či zbraně. Policie ČR působí na území celé republiky, na rozdíl od obecní policie. Ta se zřizuje v jednotlivých obcích a pro tyto obce.

Horská služba

Horská služba ČR (dále HS ČR) působí v průběhu celého roku na území hor České republiky. Poskytuje záchranu a první pomoc v horách. Horská služba sleduje lavinové nebezpečí a vývoj počasí. Horská záchranná služba zejména organizuje a provádí záchranné a pátrací akce v horském terénu. Dále vytváří podmínky pro bezpečnost všech návštěvníků hor a provádí hlídkovou činnost. K výjezdům používají pracovníci horské záchranné služby sněžné skútry, lyže, svozové saně, atd.[30]

Svaz záchranných brigád kynologů

Svaz záchranných brigád a kynologů (dále SZBK) ČR se zabývá záchrannými pracemi speciálně vycvičenými psi. Jejich výcvik je veden k vyhledávání živých osob a mrtvých těl v nejrůznějších prostředích. V zimě psi hledají osoby zapadlé ve sněhu nebo zavalené v lavině. V letním období vyhledávají osoby zejména v nepřístupných terénech. Z nejlépe vycvičených psů se sestavuje pohotovostní jednotka SZBK, která je připravena kdykoli se dostavit k zásahu nejen v tuzemsku, ale i v zahraničí. Psovodi i psi jsou vycvičeni na nejrůznější situace, jak odborně, tak psychologicky. [30]

3 INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM SR

3.1 Slovensko

Slovensko je obdobně jako Česká republika vnitrozemním státem ležícím uprostřed Evropy. Slovensko se rozprostírá na rozloze 49 030 km² s 5 424 058 obyvateli. Skládá se z osmi krajů, kdy největším z nich je Banskobystrický kraj. Hlavním městem je Bratislava. Jednu z nejvýznamnějších řek protékajících Slovenskem představuje Dunaj. Nejdelším slovenským vodním tokem je Váh. Nejvýše položeným místem je Gerlachovský štít ve Vysokých Tatrách. Slovensko sousedí s Polskem, Ukrajinou, Maďarskem, Rakouskem a Českou republikou. Následující tabulka shrnuje základní údaje o Slovensku za první tři čtvrtletí roku 2015.

Tabulka 2: Základní údaje o SR

Počet obyvatel	5 424 058
Rozloha	49 030 km ²
Hrubý domácí produkt	57 901,9 mil. Eur
Průměrná hrubá mzda	859 Eur
Míra inflace	-0,5%
Míra nezaměstnanosti	11,6%

Zdroj: Vlastní zpracování [27]

3.2 Legislativa upravující IZS SR

Hlavním právním dokumentem upravující IZS Slovenské republiky je zákon č. 129/2000 Z., integrovanom záchrannom systéme v znení neskorších predpisov. Oblast integrovaného záchranného systému je velice rozsáhlá a upravuje se dalšími právními dokumenty, jako jsou:

- Zákon č. 315/2001 Z.z. o Hasičskom a záchrannom zbore v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 42/2001 Z.z. o civilnej ochrane v znení neskorších predpisov,
- Vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 201/2002 o zabezpečovaní organizovania jednotiek civilnej ochrany a o zabezpečovaní záchranných, lokalizačných a likvidačných prácí,

- Zákon č. 314/2001 Z. z, o ochrane pred požiarmi,
- Ústavní zákon č. 227/2002 Z. z, o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu,
- Zákon č. 387/2002 Z. z, o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu,
- Zákon č. 406/2015 Z., z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru.

3.3 Vznik IZS

Vznik Integrovaného záchranného systému Slovenska probíhal obdobně jako v České republice. Počátkem 90. let minulého století byly zahájeny práce, které vytvoří komplexní záchranný systém, jehož cílem bylo koordinované řízení jednotlivých složek v případě, kdy jejich síly a prostředky nestačí při řešení mimořádné události. Vlivem vzniku nových hrozeb spojených s událostmi 11. září 2001, rozsáhlých živelních pohrom i technologických havárií, došlo k rozvoji bezpečnostního systému státu. Vznik IZS SR byl spojen také se vstupem Slovenska do Evropské Unie.

3.4 Organizace IZS

Dle zákona 129/2002 Z., zákon o integrovanom záchrannom systéme v znení neskorších predpisov na úrovni organizace působí [33]:

- Ministerstvo vnitra,
- Ministerstvo zdravotníctví,
- krajské úřady,
- záchranné složky.

3.4.1 Působnost Ministerstva vnitra

Ministerstvo vnitra plní zejména tyto úkoly [33]:

- Řídí a koordinuje plnění úloh na úseku IZS,
- vypracovává ve spolupráci s ministerstvem zdravotníctví koncepci organizace a rozvoje IZS,
- zabezpečuje ve spolupráci s ministerstvem zdravotníctví odbornou přípravu osob zařazených do koordinačních středisek,

- zabezpečuje vysílání záchranných složek IZS při poskytování pomoci v tísni mezi kraji,
- zabezpečuje přenos informací telekomunikačními sítěmi a zařízeními s vyslanými záchrannými složkami integrovaného záchranného systému v rámci mezinárodní pomoci a humanitární spolupráce,
- zabezpečuje vysílání záchranných složek integrovaného záchranného systému v rámci mezinárodní pomoci a humanitární spolupráce,

3.4.2 Působnost Ministerstva zdravotnictví

Ministerstvo zdravotnictví působí zejména v oblasti [33]:

- Koordinace přípravy traumatologických plánů, které jsou povinné vypracovávat zařízení ústavní zdravotní starostlivosti,
- spolupracuje při vypracovávání koncepce organizace a rozvoje IZS.

3.4.3 Působnost krajského úřadu

Krajský úřad koordinuje a metodicky řídí plnění úloh na úseku IZS na území kraje. Vzhledem k těmto účelům vykonává následovní činnosti [33]:

- Zřizuje koordinační středisko,
- utváří technické podmínky na činnost koordinačního střediska,
- rozhoduje o náhradě výdajů a náhradě škody a hradí tyto náhrady,
- spolupodílí se na vypracování koncepce organizace a rozvoje IZS.

3.5 Koordinace složek IZS

Koordinací se rozumí sjednocení činností a spolupráce záchranných složek a koordinačního střediska na místě zásahu. Koordinace složek se vykonává na třech úrovních [7]:

- Strategická úroveň – Koordinace probíhá za pomoci starosty nebo přednosty obvodního úřadu územního celku, kde vznikla MU. V případě, že MU zasahuje do více územních celků, zabezpečuje koordinaci přednosta obvodního úřadu v sídle kraje. Při zasáhnutí MU do více krajů zasahuje ministr vnitra a ministr zdravotnictví,

- operační úroveň – koordinaci zajišťuje operační a informační středisko IZS. Zabezpečuje nepřetržitou spolupráci mezi operačními středisky, ministerstvy a záchrannými složkami. Operátory jsou zástupci záchranných složek a zaměstnanců obvodního úřadu v sídle kraje z odboru civilní ochrany,
- taktická úroveň – koordinaci zajišťuje na místě zásahu velitel zásahu HaZZ, případně velitel té záchranné složky, kterou určí koordinační středisko. Záchranné složky vykonávají činnosti, které jsou pro ně specifické. Na místě zásahu se může zřídit improvizované velitelské stanoviště, které je složené z pracovníků jednotlivých záchranných složek.

3.6 Složky integrovaného záchranného systému SR

Integrovaný záchranný systém se skládá ze základních a ostatních složek a útvarů policejního sboru. Základní složky poskytují bezodkladně odbornou, zdravotní, technickou a další potřebnou pomoc v tísni na základě pokynů koordinačního střediska nebo svého operačního střediska tísňového volání. Mezi základní složky patří [33]:

- Hasičský a záchranný sbor,
- Poskytovatelé záchranné zdravotní služby,
- Kontrolní a chemické laboratoře,
- Horská záchranná služba,
- Báňská záchranná služba.

Ostatní složky IZS poskytují odbornou, zdravotní, technickou a další potřebnou pomoc v tísni na základě vyzvání koordinačním střediskem nebo svým operačním střediskem tísňového volání. Mezi ostatní složky patří [33]:

- Ozbrojené síly SR – pozemní síly OS SR, vzdušné síly OS SR, Síly výcviku a podpory OS SR a Vojenské zdravotnictví,
- hasičské jednotky – obecné hasičské sbory, závodní hasičské sbory, závodní hasičské útvary,
- pracoviště vykonávající státní dozor nebo činnosti podle zvláštních předpisů,
- jednotky civilní obrany,
- obecní policie

- železniční policie,
- Slovenský červený kříž,
- jiné PO či FO.

Útvary Policejního sboru se podílejí na poskytování bezodkladné pomoci v tísni v rámci rozsahu práce Policejního sboru na základě pokynu operačního střediska Policejního sboru.

3.6.1 Základní složky

Hasičský a záchranný sbor SR

Základním legislativním dokumentem Hasičského a záchranného sboru SR (dále HaZZ) je zákon č. 315/2001 Z., o Hasičskom a záchrannom zbore. Je podřízen prezídiu sboru, které je součástí Ministerstva vnitra SR. V čele prezídia sboru je prezident sboru. Sbor plní úkoly státní správy na úseku požární ochrany, vykonává státní požární dozor, plní úkoly při zdolávání požárů a poskytují pomoc při záchranných pracích a při ohrožení života, zdraví a majetku osob. Sbor se dále podílí na přepravě raněných osob při požáru či jiných havárií a zabezpečení nouzového zásobování a ubytování obyvatelstva. [36]

Poskytovatelé záchranné zdravotní služby

Základním legislativním dokumentem Zdravotní záchranné služby SR (dále ZZS SR) je zákon č. 579/2004 Z., o záchranej zdravotnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov. ZZS zabezpečují operační středisko tísňového volání ZZS a poskytovatelé záchranné zdravotní služby. Operační středisko je podřízeno ministerstvu zdravotnictví SR. Operační středisko řídí, koordinuje a vyhodnocuje činnost ZZS tak, aby zabezpečila její plynulý a nepřetržitý chod. Poskytovatelé ZZS SR jsou základní složkou IZS SR, která vykonává záchrannou a zdravotní službu podle pokynu koordinačního střediska IZS a operačního střediska ZZS. Záchrannou zdravotní službu vykonávají [7], [37]:

- Ambulance rychlé lékařské pomoci (RLP) – určené pro pacienty, jejichž si zdravotní stav vyžaduje ošetření lékařem,
- ambulance rychlé zdravotní pomoci (RZP) – určené pro pacienty, kterým může poskytnout pomoc zdravotnický personál bez lékaře,
- letecká záchranná služba (LZS) – poskytuje rychlou pomoc při mezinárodních převozech, kde je přítomný i lékař. V případě MU zabezpečuje transport raněných do nemocnic.

Kontrolní a chemické laboratoře civilní obrany

Kontrolní a chemické laboratoře jsou součástí ministerstva vnitra pro vzdělávání a přípravu v oblasti civilní obrany. V čele stojí ředitel, který je přímo podřízený generálnímu řediteli sekce integrovaného záchranného systému a krizového řízení. Kontrolní a chemické laboratoře vykonávají zkoušky a opravy materiálu civilní obrany, laboratorní kontroly nebezpečných a radioaktivních látek. Kontrolní a chemické laboratoře se člení na [2]:

- Oddělení organizačního a finančního zabezpečení,
- Oddělení vzdělávání a přípravy – střediska se nachází v Limbachu, Nitre, Spiškej Novej Vsi,
- Technické oddělení,
- Kontrolní chemická laboratoř civilní obrany v Jasově, Nitre, Slovenskej Ľupči,
- Oddělení správy majetku a provozu.

Horská záchranná služba

Základním legislativním dokumentem Horské záchranné služby je zákon č. 544/2002 Z., zákon o Horskej záchranej službě v znení neskorších predpisov. Horská záchranná služba (dále HZS SR) vykonává činnost v průběhu celého roku v horských oblastech, jeskyních a propastech na území Slovenska. Horská záchranná služba zajišťuje bezpečnost na území své působnosti, záchrannou činnost, dopravu zraněných osob. Dále provádí opatření související s lavinovým nebezpečím. [17]

Báňská záchranná služba

Základním legislativním dokumentem Báňské záchranné služby je zákon č. 51/1988 Z., zákon o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej báňskej správe. Mezi hlavní úkoly báňské záchranné služby patří zejména provádět záchranné práce, rychlé a účinné zásahy na [8]:

- *„záchranu lidských životů a majetku při závažných provozních nehodách včetně poskytování první pomoci v podzemí,*
- *zdolávání závažných provozních nehod, zejména výbuchů plynů a uhelného prachu, důlních požárů, průtrží hornin a plynů, erupce ropy a zemního plynu, průvalů vod, plynů, bahnin a tekutých písků, závalů důlních děl a poruch ve větrání,*
- *odstraňování následků havárií.“*

3.6.2 Ostatní složky

Ozbrojené síly Slovenské republiky

Ozbrojené síly SR upravuje zákon č. 321/2002 Z., zákon o ozbrojených silách Slovenskej republiky. Vrchním velitelem ozbrojených sil je prezident Slovenské republiky. Hlavním úkolem OS Slovenské republiky je zaručit obranu státu a zajistit tak bezpečnost republiky a nedotknutelnost hranic. Posláním ozbrojených sil je podílet se na ochraně života a zdraví osob a majetku v čase výjimečného či nouzového stavu. Ozbrojené síly SR se také podílejí na účasti v operacích mimo území slovenského státu v případě, kdy je třeba plnit závazky dané členstvím v mezinárodních organizacích, jako jsou EU, OBSE a OSN. [38]

Hasičské jednotky

Hasičské jednotky upravuje zákon č. 314/2001 Z., zákon o ochrane pred požiarmi. Hasičské jednotky se skládají ze tří kategorií [35]:

- Závodní hasičský útvar, který je složený ze zaměstnanců právnických osob (dále PO) nebo podnikajících fyzických osob (FO)
- Závodní hasičský sbor, který je složený ze zaměstnanců PO nebo podnikající FO,
- Dobrovolný hasičský sbor obce.

Právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba může zřídit závodní hasičský útvar na ochranu svých objektů. V případě, kdy to objekt požaduje, může být sbor zřízen již na počátku výstavby. Závodní hasičský sbor může zřídit na ochranu svého majetku v případě, kdy se nevyžaduje zřízení závodního hasičského útvaru a na vykonávání zásahu nepostačuje zřízení protipožární hlídky. Obec zřizuje dobrovolný hasičský sbor obce pro potřeby související s likvidací požárů a vykonáváním záchranných prací. Nemusí ho zřizovat v případě, kdy má méně jak 500 obyvatel nebo má dohodu s Hasičským a záchranným sborem. [35]

Železniční policie

Základním legislativním dokumentem je zákon č.60/2010 Z., zákon, kterým se mění zákon č. 57/1998 Z., zákon o Železničnej polícii v znení neskorších predpisov. Železniční policie zabezpečuje ochranu železniční dopravy, veřejného pořádku, bezpečnosti osob a majetku a ochranu objektu [18]:

- Spolupůsobící v obvodu železničních drah při ochraně základních práv a svobod,

- odhaluje trestné činy spáchané v obvodu železničních drah,
- chrání bezpečnost a plynulost železniční dopravy,
- vykonává pátrání po nezvěstných nebo hledaných osobách.

3.6.3 Útvary Policejního sboru

Zákon č. 171/1993 Z., zákon Národnej rady Slovenskej republiky o Policajnom zbore definuje Policejní sbor jako ozbrojený bezpečnostní sbor, který plní úkoly ve věcech vnitřního pořádku, bezpečnosti, boje proti zločinnosti včetně jejího organizovaných forem a mezinárodních forem a úkoly, které pro Policejní sbor vyplývají z mezinárodních závazků Slovenské republiky. Činnost Policejního sboru kontroluje Národní rada Slovenské republiky a vláda. Policejní sbor plní zejména tyto úkoly [34]:

- Spolupůsobí při ochraně základních práv a svobod, zejména při ochraně života, zdraví, osobní svobody a bezpečnosti osob a při ochraně majetku,
- odhaluje trestné činy a zjišťuje jejich pachatele,
- spolupůsobí při odhalování daňových úniků, nezákonných finančních operací a legalizace výnosů z trestné činnosti,
- zabezpečuje kontrolu hranic Slovenské republiky,
- vede boj proti terorismu a organizovanému zločinu.

Policejní sbor se člení na tyto jednotlivé služby [7]:

- Služba justiční a kriminální policie – řídí boj proti kriminalitě, ekonomické trestné činnosti a pátrací činnosti,
- služba finanční policie – plní úkoly v oblasti předcházení a odhalování legalizace příjmů z trestné činnosti a financování terorismu,
- služba pořádkové policie – působí na zabezpečování veřejného pořádku, ochrany zdraví, života a majetku,
- služba dopravní policie – zabezpečuje plynulost a bezpečnost silničního provozu,
- služba ochrany objektů – plní úkoly na úseku ochrany majetku a ochrany důležitých a strategických objektů,
- služba hraniční a cizinecké policie – řídí boj proti nelegální migraci, plní úkoly v oblasti kontroly hranic - hraniční kontroly, kontroly pohybu a pobytu cizinců,

- služba zvláštního určení – podílí se na záchranných akcích velkých dopravních nehod, průmyslových havárií, živelných pohromách a katastrofách,
- Úřad pro ochranu ústavních činitelů a diplomatických misí MV SR – zajišťuje osobní bezpečnost ústavních činitelů a osob, kterým náleží ochrana během pobytu na Slovensku,
- Inspekční služba – odhaluje trestné činy páchané policisty,
- Kriminalisticko-expertizní ústav – je zřízen na zajištění kriminalisticko - technické a expertizní činnosti pro potřeby policejního sboru.

4 KOMPARACE IZS ČESKÉ A SLOVENSKÉ REPUBLIKY

Tato část bude zaměřena na analýzu integrovaného záchranného systému České a Slovenské republiky. Jedná se o komparativní analýzu, kdy budou využity již zmiňované údaje v předešlých kapitolách. Následně budou tyto údaje mezi sebou porovnány. Cílem této analýzy je zjištění základních rozdílů mezi systémy obou států.

4.1 Česká republika a Slovensko

Již přes 20 let se české a slovenské hospodářství rozvíjejí nezávisle na sobě. V České republice je počet obyvatel téměř jednou tolik než na Slovensku a tomu odpovídá i rozdílná rozloha států. Přestože se Slovákům dosud nepodařilo dosáhnout životní úrovně České republiky, v posledních letech se vyvíjí velice dobře. Za dobu samostatné existence Česka a Slovenska měli čeští zaměstnanci vždy v průměru vyšší mzdy. Průměrná mzda v ČR za první tři čtvrtletí roku 2015 činila 25.890 Kč a na Slovensku byla 859 eur, tedy 23.245 českých korun dle kurzu České národní banky ze dne 5. 3. 2015. Rovněž se Slováci potýkají i s mnohem vyšší nezaměstnaností. Dle statistických úřadů činila za první tři čtvrtletí roku 2015 v ČR nezaměstnanost 4,9 %. Na Slovensku činila dle dostupných údajů 11,6%.

Při pohledu na tempo růstu Slovensko roste poslední léta rychleji oproti České republice. Za roky 2004 – 2014 rostla Česká republika průměrným tempem 2,5%, zatímco Slovensko téměř 4% tempem [22].

4.2 Legislativa

Legislativa zabývající se problematikou integrovaného záchranného systému je velice rozsáhlá v obou zemích. Země disponují zákony, vyhláškami i nařízeními týkající se jak samotného integrovaného záchranného systému, tak jednotlivých složek integrovaného záchranného systému. Legislativa se zabývá také ochranou před požáry, bezpečností státu v případě vyhlášení krizového stavu apod.

Hlavním právním dokumentem upravující IZS ČR je zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, který je účinný od 1. 1. 2001. Hlavním právním dokumentem upravující IZS SR je zákon č. 129/2002 Z., o integrovanom záchrannom systéme v znení neskorších predpisov, který je účinný od 1. 7. 2002. V obou zákonech je zdůrazněné to nejdůležitější: předmět úpravy, definování základních pojmů, složky IZS, organizace IZS, koordinace na místě zásahu, dále práva

a povinnosti právnických osob, podnikajících fyzických osob a fyzických osob. V závěru obou zákonů jsou zdůrazněny pokuty, náhrady, přestupky apod.

Česká republika má podstatně novější legislativu. Zatímco Slovensko má většinu stěžejních zákonů v platnosti již 14 let, Česká republika postupně aktualizuje řadu zákonů. Nejnovější zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky ze dne 11. 11. 2015 má účinnost od 1. 1. 2016. Nejnovější zákon na Slovensku s účinností od 1. 1. 2016 je zákon č. 406/2015 Z., zákon o štátnej službě príslušníkov Policajného zboru. Na druhou stranu jeden z nejstarších zákonů České republiky je z roku 1985 – zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně. Slovenská republika má novější legislativu v oblasti požární ochrany, a to z roku 2001 – zákon č. 314/2001 Z., zákon o ochrane pred požiarmi.

4.3 Vznik IZS v České a Slovenské republice

Vznik integrovaných záchranných systémů v obou zemích probíhal ve stejném období a velice podobným způsobem. Integrovaný záchranný systém vznikl z potřeby každodenní činnosti záchranářů, kdy je potřeba organizovat společnou činnost všech záchranných složek. Vstup České a Slovenské republiky do Evropské Unie, vznik nových hrozeb spojených s událostmi 11. září 2001, rozsáhlé živelné pohromy uspořádaly vznik IZS v obou zemích. Jedním z konkrétních faktorů, které uspořádaly vznik IZS v České republice, byly rozsáhlé povodně na Moravě v roce 1997.

4.4 Organizace IZS

Organizaci integrovaného záchranného systému upravuje v České republice zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a na Slovensku zákon č. 129/2002 Z., zákon o integrovanom záchrannom systéme. Dle těchto zákonů na úrovni organizace v obou zemích působí ministerstvo vnitra a ministerstvo zdravotnictví dané země. V České republice dále působí ministerstvo dopravy a orgány kraje. Na Slovensku dále působí krajské úřady a záchranné složky.

Ministerstva vnitra v obou zemích zajišťují odbornou přípravu osob v oblasti ochrany obyvatelstva, zabezpečují zapojení složek integrovaného záchranného systému do mezinárodních záchranných operací, dále řídí provoz informačních sítí integrovaného záchranného systému.

Ministerstvo vnitra SR vypracovává s ministerstvem zdravotnictví SR koncepci organizace a rozvoje integrovaného záchranného systému. Dále se na vypracování spolupodílí krajské

úřady. Tento dokument byl zpracován kvůli nedostatkům v tehdejší struktuře a organizace IZS. Česká republika tímto dokumentem nedisponuje, ministerstvo vnitra ČR zpracovává koncepci ochrany obyvatelstva.

Traumatologické plány vypracovávají na Slovensku zařízení ústavní zdravotní starostlivosti a v České republice je zpracovává hasičský záchranný sbor ve spolupráci se zdravotnickými zařízeními a správními úřady. Traumatologické plány jsou zpracovány za účelem připravenosti k poskytování nezbytné zdravotní péče v situacích, které jsou spojené s výskytem hromadného zdravotního postižení osob. [6]

4.5 Koordinace složek IZS

Spolupráce jednotlivých složek IZS v obou zemích probíhá na třech úrovních. Tyto úrovně se liší zejména tím, kdo koordinuje zásah při provádění záchranných a likvidačních prací.

Na strategické úrovni koordinuje u obou systémů starosta obce s rozšířenou působností. Dále může zásah koordinovat ministerstvo vnitra a hejtman kraje v České republice, v případě vyhlášení nejvyššího stupně poplachu dle poplachového plánu IZS. Na Slovensku může také na strategické úrovni koordinovat záchranné a likvidační práce přednosta obvodního úřadu územního celku, a to v případě, kdy mimořádná událost zasahuje do více územních celků. Při zasažení mimořádné události do více krajů zasahuje ministr vnitra a ministr zdravotnictví.

Na taktické úrovni koordinuje velitel zásahu hasičského záchranného sboru, případně velitel jiné záchranné složky. V České republice je velitel té záchranné složky, jemuž s ohledem na druh mimořádné události přísluší řízení záchranných a likvidačních prací. Na Slovensku určí velitele zásahu koordinační středisko.

Na operační úrovni koordinuje záchranné a likvidační práce operační a informační středisko IZS. Operační a informační středisko se skládá z operačního střediska HZS krajů a operačního informačního střediska ministerstva vnitra. Operační středisko zabezpečuje nepřetržitou spolupráci mezi operačními středisky, ministerstvy a záchrannými složkami.

4.6 Složky IZS

Integrovaný záchranný systém se skládá ze základních a ostatních složek. Na Slovensku působí dále útvary policejního sboru. Základní složky jsou v pohotovosti 24 hodin denně a poskytují bezodkladně odbornou, zdravotní, technickou a další potřebnou pomoc. Ostatní složky jsou k dispozici základním složkám v případě, kdy základní složky nejsou schopny zajistit efektivní řešení krizové situace. Ostatní složky plní své povinnosti na základě vyzvání operačního střediska. Následující tabulka slouží k lepšímu přehledu o základních a ostatních složkách IZS České a Slovenské republiky.

Tabulka 3: Složky IZS v České republice a na Slovensku

	Česká republika	Slovenská republika	
<i>Základní složky</i>	Hasičský záchranný sbor	Hasičský a záchranný sbor	
	Zdravotnická záchranná služba	Poskytovatelé záchranné zdravotní služby	
	Jednotky požární ochrany	Kontrolní a chemické laboratoře	
	Policie		Horská záchranná služba
		Báňská záchranná služba	
<i>Ostatní složky</i>	Vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil	Ozbrojené síly	
	Ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory	Hasičské jednotky	
	Orgány ochrany veřejného zdraví	Pracoviště vykonávající státní dozor	
	Ostatní záchranné sbory	Obecní policie	
	Havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby	Železniční policie	
	Zařízení civilní obrany	Jednotky civilní obrany	
	Neziskové organizace		Neziskové organizace
			Jiné PO či FO

Zdroj: Vlastní zpracování

Slovenská republika má oproti České republice rozšířené základní složky o kontrolní a chemické laboratoře, horskou záchrannou službu a báňskou záchrannou službu.

Ostatní složky obou systémů zahrnují ozbrojené síly, obecní policii, zařízení civilní obrany, neziskové organizace – Červený kříž, orgány ochrany veřejného zdraví.

Ve slovenském systému jsou zahrnuty v ostatní složkách i hasičské jednotky. Existují tři druhy hasičských jednotek - Závodní hasičský útvar, Závodní hasičský sbor, ty jsou složeny ze zaměstnanců PO nebo podnikající FO. Třetím druhem hasičských jednotek je dobrovolný hasičský sbor obce. V českém systému jsou požární jednotky zahrnuty mezi základními složkami. Existují čtyři druhy jednotek požární ochrany zařazených do plošného pokrytí kraje – Jednotky hasičského záchranného sboru kraje, Jednotky sboru dobrovolných hasičů obce, Jednotky hasičského záchranného sboru podniku, Jednotky sboru dobrovolných hasičů podniku.

Dále Slovenská republika disponuje železniční policií, která je jednou z ostatních složek. V České republice je železniční policie součástí Policie České republiky.

Pro zjišťování přestupků spáchanými příslušníky Policie slouží v České republice Generální inspekce bezpečnostních sborů. Ve Slovenské republice činnost Policejního sboru kontroluje Národní rada Slovenské republiky a vláda. Národní rada Slovenské republiky je českou obdobou poslanecké sněmovny parlamentu České republiky.

4.7 Vybrané rozdíly

Následující kapitola pojednává o nejvýznamnějších rozdílech obou systémů. Dle předchozí komparace je vybrán rozdíl pojednávající o zákoně IZS v České republice a na Slovensku. Dalším významným rozdílem, kterým se bude následující kapitola zabývat, je zahrnutí Horské služby v ostatních složkách v České republice a v základních složkách na Slovensku.

4.7.1 Zákon o integrovaném záchranném systému

Integrovaný záchranný systém je upravován mnoha zákony, nařízeními apod. Tato podkapitola bude zaměřena na stěžejní zákony o IZS, a to zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému v České republice a zákon č. 129/2002 Z., o integrovanom záchrannom systéme na Slovensku.

V České republice činí problémy prostá definice uvedená v § 3 zákona o IZS: „IZS se použije v přípravě na mimořádné události a při potřebě provádět současně záchranné a likvidační práce dvěma nebo více složkami IZS“, a to zejména pořadím jejich dvou částí.

Jediná společná a současná příprava na záchranné a likvidační práce jsou společná cvičení nebo metodická zaměstnání složek IZS. Základní příprava na záchranné a likvidační práce spočívá v individuální činnosti jednotlivých složek. To znamená, že příprava hasičů na hašení požárů a technických zásahů, zdravotníků na pomoc zdravotně postiženým, policistů na ochranu osob, majetku, života a zdraví a dalších složek na své specializace je nezbytné pro IZS, ale složky to nedělají na základě zákona o IZS, ale na základě svých předpisů nebo účelu, pro které byly zřízeny. Dle zákona o IZS se integrovaný záchranný systém používá jen tehdy, kdy dvě nebo více složek IZS provádí svou činnost společně a alespoň určitý čas současně. [23]

Konkrétní příklad: K požáru jsou přivoláni jak hasiči, tak policisté. Policie ČR přijede k požáru ještě v době zdolávání za účelem vyšetření požáru. Tato činnost, která není záchrannou a likvidační prací, bude prováděna následně, případně v součinnosti s hasičským vyšetřovatelem, ale ne v rámci zásahu, ale až po skončení. Ve druhém případě, kdy policisté na žádost hasičů odklánějí dopravu za účelem včasné dopravy vody, se účastní záchranných a likvidačních prací a již lze mluvit o zásahu složek IZS.

Přijetí zákona o IZS způsobilo problémy i na Slovensku však ve větším rozsahu. Slovensko během let zjišťuje základní nedostatky a snaží se nimi vypořádat. Při přijetí zákona o IZS byl stav IZS nevyhovující pro záchranné složky IZS a negativně ovlivňoval fungování procesu poskytování bezodkladné pomoci člověku v tísni.

Konkrétní příklady nedostatků:

Tyto nedostatky odpovídají na výzkumnou otázku: Jaké jsou nedostatky či nevýhody v integrovaném záchranném systému SR?

Slovensko disponuje příliš všeobecnou legislativou – zákon o IZS nevyřešil systémové změny ve vztahu k fungování čísla 112 a koordinačních středisek IZS. Dále chybí jasná definice IZS, jeho použití, zásady koordinace záchranných složek na taktické úrovni.

Další problém se vyskytl v oblasti personální, kdy fungovala nedostatečná odborná příprava a poddimenzované personální zabezpečení IZS. [20]

Dále se Slovensko potýkalo s různorodostí úrovně příjmu tísňových volání na národní čísla tísňového volání: 112 – krajská úroveň, 150 – okresní a krajská úroveň, 155 – krajská úroveň, 158 – okresní a krajská úroveň. [20]

Povodně velkého rozsahu, které zasáhly Slovensko, ukázaly, že IZS není dostatečně připravený řešit dlouhodobější nasazení při odstraňování následků událostí velkého rozsahu. Z těchto i mnoha jiných důvodů ministerstvo vnitra vypracovalo Koncepti organizace, fungování a rozvoje IZS v SR na roky 2011-2015, která je zaměřena na řešení zmiňovaných i jiných problémů. [20]

Řešení:

Slovensko by mělo vypracovat nový zákon o IZS, který odstraní zjištěné nedostatky. Jedním z nejdůležitějších opatření je restrukturalizace IZS, která se dotkne několik oblastí.

Jednou z oblastí je personální zabezpečení. Neexistují jednotná kritéria psychických a odborných předpokladů, zručností a schopností operátorů záchranných složek. Je třeba vypracovat standardy osobních předpokladů, odborných dovedností a zručností.

U Hasičského a záchranného sboru SR a u Policejního sboru postupně dochází k integraci operačních středisek tísňového volání z okresní na krajskou úroveň. Přejedem na krajskou úroveň dojde v rámci HaZZ k úspoře cca 66 operačních důstojníků, kteří budou přesunuti do zásahové služby, následkem bude zefektivněn výkon operačního řízení a posílí se výkon záchranných činností na místě události.

Díky pomoci z Evropské Unie si Slovensko pořídilo v roce 2015 a na začátku roku 2016 velké množství různé techniky, jako jsou např.: záchranné čluny, evakuační síť pod vrtulník, terénní vozidla, čerpadla, mobilní cisterna apod. Speciální technika je součástí projektu Aktivní protipovodňové opatření, který zabezpečil technické vybavení a také zaškolil členy záchranných složek. Moderní technika má zvýšit úspěšnost, rychlost a odolnost záchranných složek v ochraně lidských životů, majetku a zdraví občanů. [19]

Slovensko se s řadou problémů postupně vyrovnává a zlepšuje tak efektivnost a fungování integrovaného záchranného systému. Důležitý krok, který Slovensko musí ještě podstoupit, je ukotvení zásad a principů v novém zákoně o IZS.

4.7.2 Horská záchranná služba v České republice a na Slovensku

Jedním ze základních rozdílů v integrovaném záchranném systému je, že Česká republika má Horskou službu zahrnutou v ostatních složkách IZS, naopak Slovensko má Horskou záchrannou službou zahrnutou v složkách základních.

Z geografického hlediska je Slovensko více hornaté než Česká republika. Mezi nejznámější horské oblasti v České republice patří Beskydy, Jeseníky, Jizerské hory,

Krkonoše, Krušné hory, Orlické hory a Šumava. Mezi nejznámější horské oblasti na Slovensku patří Vysoké Tatry, Nízke Tatry, Západné Tatry, Malá Fatra, Velká Fatra, Střední Beskydy a Slovenský ráj.

„Horská služba organizuje a provádí záchranné a pátrací akce v horském terénu, poskytuje první pomoc a zajišťuje transport zraněných, vytváří podmínky pro bezpečnost návštěvníků hor, zajišťuje provoz záchranných a ohlašovacích stanic horské služby, provádí instalaci a údržbu výstražných a informačních zařízení apod.“ [14].

Legislativa

Základním legislativním dokumentem Horské záchranné služby Slovenské republiky je zákon č. 544/2002 Z, o horskej záchranej službe, který je v účinnosti od 1. 1. 2003. Česká republika nedisponuje zákonem, který by se zabýval konkrétně horskou službou. Základní činnosti Horské služby jsou upraveny v zákoně č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách v oblasti cestovního ruchu, který je v účinnosti od 01. 10. 2000. Zřizovatelem Horské záchranné služby SR je ministerstvo vnitra. V České republice založilo Ministerstvo pro místní rozvoj společnost Horská služba ČR, o. p. s. na základě rozhodnutí vlády ČR. Tato organizace společně s Horskou službou ČR, o. s. zajišťuje veškerou činnost horské služby v ČR.

Zástupci Horské služby ČR a zástupci Ministerstva pro místní rozvoj SR vypracovali Bezpečnostní normu ČSN 01 8027 – Značení a zabezpečení v zimním středisku. Upravuje značení v zimním středisku, zabezpečení v zimním středisku, pravidla pro zajištění pohybu v lyžařském areálu, předpis lyžařského areálu a organizaci záchrany v lyžařském areálu. Nejde o obecně závazný předpis, má pouze doporučující charakter. [3]

Související předpisy

ČSN 01 8025 Turistické značenie

ČSN ISO 3864 (01 8010) Bezpečnostní barvy a bezpečnostní značky

ČSN ISO 17724 (01 8012) Grafické značky – Slovník

Memorandum o společném postupu

V červenci 2013 podepsali zástupci Horské služby ČR, slovenské Horské záchranné služby a Asociácie horských záchranárov, polské HS GOPR a polské tatranské HS TOPR Memorandum o společném postupu z důvodu zvýšení úrovně horské záchrany, zlepšení profesionální stránky výkonu horské záchrany nebo prohloubení spolupráce v oblasti

vzdělávání, výměny poznatků a zkušeností. Vzájemná spolupráce se týká zejména činností v těchto oblastech [15]:

- „Podpora a budování letecké záchrany SAR pro vyhledávání a technické zásahy v horách,
- sběr, zpracování a vyhodnocování dat – monitoring před geohazardy a lavinové prevence,
- vzájemná podpora ve vzdělávacích, výukových a tréninkových aktivitách,
- systematizace záchranných prostředků a postupů pro společné zásahy,
- sjednocení informačních toků a dat pro odbornou i laickou veřejnost,
- management rizik a předcházení úrazům a nemocem z povolání u záchranářů“.

Statistiky

Výkony horské služby lze měřit dle mnoha kritérií např.: počtem zásahů a výkonů, počtem raněných, počtem záchranných akcí apod. Horská služba se musí učinit taková preventivní opatření, aby snižovala počet ohrožených osob. Její činnost nemůže být hodnocena pouze dle počtů zásahů, ale také dle jejich kvality a rychlosti, kdy se musí přihlídnout také k povětrnostním podmínkám, množství použité záchranné techniky apod. Měřit kvalitu je velmi problematické, zatímco množství zásahů je zdokumentováno pomocí úrazové statistiky. Počet zásahů HS ČR a HZS SR je znázorněn na následující tabulce.

Tabulka 4: Počet zásahů Horské služby ČR a Horské záchranné služby SR

	2010	2011	2012	2013	2014
<i>HS ČR celkem</i>	7.315	7.769	7.339	8.147	5.836
<i>HZS celkem</i>	1.625	1.923	2.114	2.259	1.914

Zdroj: Vlastní zpracování

Horská služba ČR zaznamenala za sledované období průměrně o 73% více zásahů než Horská záchranná služba SR.

Již v samotném členění úrazové statistiky jsou rozdíly mezi HS ČR a HZS SR. Horská záchranná služba vykazuje zvláště úrazy na sjezdových tratích a lanové dopravě, které má smluvně placeny právě provozovateli těchto zařízení. Tyto úrazy jsou vedeny pod zkratkou OHDZ – tj. osobní horské dopravní zařízení, kam se řadí úrazy způsobené nejen provozem

dopravního zařízení, ale i na sjezdové trati, která k tomuto dopravnímu zařízení patří. Horská služba České republiky nevede úrazy na sjezdových tratích zvlášť. [29]

Financování

Tento odstavec odpovídá na výzkumnou otázku: Jaké jsou nedostatky či nevýhody v integrovaném záchranném systému ČR? V České republice je horská služba financována z rozpočtu Ministerstva pro místní rozvoj jako jakákoli obecně prospěšná společnost, která každý rok žádá stát o peněžní prostředky formou dotace. V roce 2015 Horská služba ČR dostala 92 milionů na provoz a 15 milionů na investice. Horské službě ČR chybělo cca 23 milionů korun. Proto musí šetřit zejména na nákupu nové techniky. Částky, které jsou potřebné na jednotlivé záchranné akce, znázorňuje následující tabulka [13].

Tabulka 5: Přibližné částky potřebné na záchranné akce

Důvod	Částka
<i>Odvoz zraněného ze sjezdovky</i>	4.000,-
<i>Pátrání v terénu</i>	70.000,-
<i>Zásah při pádu laviny</i>	100.000,-

Zdroj: Vlastní zpracování

Horská služba je financována celým svým majetkem, který tvoří:

- Dotace z veřejných prostředků,
- Hodnota darů a odkazů pocházejících od třetích osob,
- Příjmy z činnosti a za služby poskytované společností.

Na Slovensku je Horská záchranná služba financována ze státního rozpočtu prostřednictvím rozpočtové kapitoly Ministerstva vnitra Slovenské republiky. [39]

Rozdíl je zejména tedy v tom, že Horská záchranná služba na Slovensku je rozpočtovou organizací a má zaručeny každoročně finanční prostředky na činnost ze zákona. Naopak horská služba v České republice musí o příspěvek žádat každoročně, zřizovatel nemá povinnost jí ho poskytnout. Na Slovensku existuje zákon, dle kterého je provozovatel komerčních lyžařských areálů povinen zajistit bezpečnost návštěvníků, jsou pro horskou službu vytvořeny podmínky ke zpoplatnění jejich služeb na sjezdových tratích, tržby za lyžařské služby tvořily u HZS téměř 1% příjmů. Obě organizace nabízejí služby v oblasti asistencí na závodech a soutěžích, školení a seminářů. Těžiště vlastních příjmů za služby HS

ČR, o.p.s. je v poplatcích za úrazy cizinců. Cizí státní příslušníci pomoc horské služby v ČR hradí na základě fakturace buď prostřednictvím pojištění, nebo hotově. Dalším zdrojem příjmů, které Horská služba České republiky nemá, jsou pokuty vybírané za přestupky a porušení zákona. [29]

4.8 Financování integrovaného záchranného systému

Financování IZS České republiky

Finanční prostředky, které jsou potřebné pro zpracování dokumentace IZS, ochranu obyvatelstva, společných výdajů při ověřování připravenosti k záchranným a likvidačním pracím a na budování a provozování společně užívaných zařízení pro potřeby integrovaného záchranného systému, zejména v oblasti telekomunikací a informačních systémů, uplatňuje Ministerstvo vnitra a kraj v návrhu svého rozpočtu.

K úhradě mimořádných výdajů tj. provádění záchranných a likvidačních prací, může být použita rezerva vyčleněná v rozpočtové kapitole Všeobecná pokladní správa [32].

Financování IZS Slovenské republiky

Integrovaný záchranný systém je financován ze státního rozpočtu prostřednictvím rozpočtové kapitoly ministerstva vnitra. Tyto výdaje jsou uplatněny na činnosti související s budováním a zabezpečováním činnosti koordinačních středisek, vykonáváním odborné přípravy záchranných složek IZS, telekomunikačním přepojením koordinačních středisek s operačními středisky tísňového volání, náhradou výdajů a škod dle zákona č. 129/2002 Z., o integrovanom záchrannom systéme. [33]

4.9 Cvičení složek IZS

Dle zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů v platném znění má pravomoc nařídít cvičení ministr vnitra, generální ředitel Hasičského záchranného sboru ČR, hejtman kraje nebo ředitel hasičského záchranného sboru kraje. Účelem cvičení je zvýšení akceschopnosti složek IZS, zvýšení odborné úrovně taktického myšlení velitelů a vedoucích složek, zvýšení zásad spolupráce při řešení MU, zvýšení organizačních schopností, rychlého a správného rozhodování velitelů a vedoucích složek IZS.

V České republice je konána minimálně jedno taktické cvičení jednotek HZS kraje se složkami IZS v součinnosti s orgány kraje v roce, minimálně jedno taktické cvičení jednotky PO organizované se složkami IZS na úrovni územního odboru HZS kraje nebo ve

správním obvodu ORP v roce, dále se prověřuje minimálně jedenkrát za tři roky vnější havarijní plán cvičením složek IZS. Cvičení je zaměřeno například na záchranu pohřešovaných osob. [21]

Dokumentace

Dokumentace taktického cvičení je propracovanější a skládá se ze 4 základních bodů – záměr, organizační pokyn, plán provedení a hodnocení.

Záměr obsahuje cíl a rozsah taktického cvičení, základní informace – jméno a příjmení osoby odpovědné za organizaci cvičení, místo a termín provedení cvičení, seznam zúčastněných složek IZS a úkoly pro složky IZS a složky zařazené do cvičení. [21]

Organizační pokyn určuje pravidla pro přípravu a organizační zabezpečení. Obsahuje organizaci materiálního, technického a finančního zabezpečení cvičení, organizaci přípravy cvičení, harmonogram přípravy cvičení, organizaci pracovních porad, způsob vyhodnocení cvičení apod. [21]

Plán provedení určuje podmínky pro organizované provedení taktického cvičení, splnění cílů, procvičení zadaných úkolů, efektivní řízení cvičení. Musí obsahovat etapy cvičení, učební úkoly cvičících, časovou osu průběhu, grafickou část cvičení, plán spojení a bezpečnostní opatření apod. [21]

Poslední část vyhodnocuje stanovené cíle. Hodnocení obsahuje vyhodnocení splněných cílů, připravenosti a akceschopnosti zasahujících jednotek PO, dalších složek IZS a ostatních subjektů, jejich velitelů, řídicích štábů a operačních středisek. Dále obsahuje nedostatky a návrhy na opatření. [21]

Prověřovací a taktické cvičení

Účelem prověřovacího cvičení je ověřit připravenost složek IZS k provádění záchranných a likvidačních prací. Součástí cvičení může být i vyhlášení cvičného poplachu pro složky integrovaného záchranného systému. Účelem taktického cvičení je příprava složek IZS, orgánů podílejících se na provedení a koordinaci záchranných a likvidačních prací při MU. Taktické cvičení je předem projednáno se zúčastněnými složkami a orgány.

4.9.1 Mezinárodní taktické cvičení

Následující text obsahuje popis určitého taktického cvičení, na kterém se podílely složky integrovaného záchranného systému České i Slovenské republiky.

Popis simulované mimořádné události

Simulovaná mimořádná událost vznikla 15. května 2014 při letovém provozu na hranici ČR a SR v hornatém a hustě zalesněném terénu, mezi obcemi Žitková a Horná Súča. Při přeletu na soustředění parašutistického týmu došlo ke srážce letounu L-410UVP se 16 cestujícími na palubě a dvěma členy posádky s letounem Cessna 172, který prováděl fotografický monitoring v prostoru obce Žitková. Při pokusu o nouzové přistání se letoun roztrhnul a části jeho trupu se roztříštily v pásu téměř jednoho kilometru. [11]

Následek mimořádné události

V uvedeném úseku se nacházelo deset cestujících ze zadní části letounu s různě vážnými poraněními, další čtyři cestující byli v šoku, dezorientovaní a zranění bloudili ve vzdálenosti několika stovek metrů od vraku. Čtyři cestující stihli před dopadem použít dostupných padáků a vyskočit z letadla. Po dopadu však zůstali zachyceni v korunách stromů. Tříčlenná posádka Cessny zůstala po střetu a následném pádu zaklíněná ve vraku letadla poblíž osady Stehlíkovo. V letounu jeden člen posádky zahynul a dva bili těžce zranění a zaklíněni v trupu letounu. [11]

Následující tabulka shrnuje údaje o dané mimořádné události

Tabulka 6: Taktické mezinárodní cvičení

	Letoun L-410UVP	Letoun Cessna 172
<i>Důvod vzletu</i>	Soustředění parašutistického týmu	Fotografický monitoring
<i>Počet osob (cestující + posádka)</i>	16 cestujících + 2 členové posádky	3 členové posádky
<i>Následky mimořádné události</i>	10 osob – různě vážné zranění, 4 osoby – v šoku, bloudili 4 osoby – zaklíněni v korunách stromů	1 osoba – zahynula 2 osoby – těžce zranění a zaklíněni v trupu letadla

Zdroj: Vlastní zpracování

Zaměření taktického cvičení

Účelem výcviku bylo procvičit vzájemnou spolupráci všech základních složek IZS České a Slovenské republiky. Součástí cvičení byla rovněž vzájemná spolupráce operačních a informačních středisek IZS obou států. Do cvičení bylo zapojeno téměř 200 hasičů, policistů a záchranářů z obou států. Dále byli do cvičení zapojeni policejní psovodi, jízdní policisté. Při pátrání pomáhal i vrtulník Policie ČR. [11]

Vyhodnocení taktického cvičení

Cvičení potvrdilo schopnost složek IZS obou států zvládnout i takové náročné situace jako je pád letadel v nepřístupném terénu a zároveň i schopnost jednotlivých velitelů operativně reagovat na nenadálé scénáře cvičení o kterých předem nevěděli.

ZÁVĚR

Tato bakalářská práce přibližuje problematiku integrovaného záchranného systému v České republice a na Slovensku a zaměřuje se na zjištění nejvýznamnějších rozdílů a poukázání na nedostatky v jednotlivých systémech.

Z pohledu legislativy týkající se bezpečnosti má Česká republika podstatně novější legislativu. Slovensko má většinu stěžejních zákonů v platnosti již 14 let, Česká republika zákony postupně aktualizuje. Práce se podrobněji zabývá zákonem o integrovaném záchranném systému.

Vznik IZS v obou zemích probíhal ve stejném období a velice podobným způsobem. Vznikl zejména z potřeby organizace společné činnosti všech záchranných složek. Vznik byl uspišen i vstupem republik do Evropské Unie a rozsáhlými živelnými pohromami, které obě země zasáhly.

Organizaci IZS upravuje zákon č. 239/2000 Sb., v České republice a zákon č. 129/2002 Sb., na Slovensku. Dle těchto zákonů na úrovni organizace v obou zemích působí ministerstvo vnitra a ministerstvo zdravotnictví dané země. V České republice dále působí ministerstvo dopravy a orgány kraje. Na Slovensku dále působí krajské úřady a záchranné složky.

Koordinace složek IZS probíhá na třech úrovních. Na strategické úrovni koordinuje v obou zemích starosta obce s rozšířenou působností. V České republice dále může koordinovat na strategické úrovni ministerstvo vnitra a hejtman kraje. Na Slovensku může dále koordinovat přednosta obvodního úřadu územního celku. Na taktické úrovni koordinuje velitel zásahu HZS, případně velitel jiné záchranné složky. Na operační úrovni koordinuje operační a informační středisko IZS.

Česká republika disponuje čtyřmi základními složkami a Slovensko pěti. Slovensko nemá Policejní sbor zahrnut v základních složkách, ale má je rozšířené o kontrolní a chemické laboratoře, horskou záchrannou službu a báňskou záchrannou službu. Slovensko disponuje železniční policií, která je jednou z ostatních složek. V České republice je železniční policie součástí Policie České republiky. Pro zjišťování přestupků spáchanými příslušníky Policie slouží v České republice Generální inspekce bezpečnostních sborů. Na Slovensku činnost Policejního sboru kontroluje Národní rada Slovenské republiky a vláda.

Tento odstavec odpovídá na výzkumnou otázku, jaké jsou nedostatky či nevýhody v integrovaném záchranném systému SR. Jedním z rozdílů, který byl zkoumán podrobněji, je

stěžejní zákon o IZS. Na straně České republiky se nevyskytují větší nedostatky. Několik nedostatků se vyskytlo ve slovenském zákoně o IZS. Jedním z problémů je, že Slovensko disponuje příliš všeobecnou legislativou, další problém se vyskytl v oblasti personální, dále je různorodá úroveň příjmu tísňových volání na národní čísla tísňového volání. Povodně velkého rozsahu ukázaly, že IZS na Slovensku není připravené řešit dlouhodobější krizovou situaci. Slovensko se s řadou problémů postupně vyrovnává a zlepšuje tak efektivnost a fungování integrovaného záchranného systému. Důležitý krok, který by mělo Slovensko ještě podstoupit, je ukotvení zásad a principů v novém zákoně o IZS.

Tento odstavec odpovídá na výzkumnou otázku, jaké jsou nedostatky či nevýhody v integrovaném záchranném systému ČR. Nejvýznamnějším rozdílem je ukotvení Horské služby v integrovaném záchranném systému. V České republice je zařazena v ostatních složkách a na Slovensku v základních složkách. A právě tato odlišnost byla podnětem, proč se touto oblastí zabývat podrobněji. Základním právním dokumentem upravující činnost Horské služby na Slovensku je zákon č. 544/2002 Z., o horskej záchranej službe. Česká republika nedisponuje žádným zákonem, který by upravoval konkrétně Horskou službu. Základní činnosti Horské služby jsou upraveny v zákoně č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách v oblasti cestovního ruchu. Zřizovatelem Horské záchranné služby SR je Ministerstvo vnitra. V České republice založilo Ministerstvo pro místní rozvoj společnost Horská služba ČR, o. p. s. na základě rozhodnutí vlády ČR. Nejzávažnější problém se vyskytuje v oblasti financování. V České republice je horská služba financována z rozpočtu Ministerstva pro místní rozvoj, které každoročně žádá o dotace. Tyto dotace nestačily, a to zejména v roce 2015, kdy Horské službě ČR chybělo cca 23 miliónů. Z tohoto důvodu nebylo možné obnovit potřebnou techniku. Na Slovensku je Horská záchranná služba financována ze státního rozpočtu prostřednictvím rozpočtové kapitoly Ministerstva vnitra SR. Řešením by tedy bylo, aby Horská služba ČR byla financována ze státního rozpočtu.

IZS obou států jsou financovány ze státního rozpočtu prostřednictvím rozpočtové kapitoly ministerstva vnitra. Finanční prostředky jsou použity na zpracování dokumentace IZS, ochranu obyvatelstva, společné výdaje při ověřování připravenosti k záchranným a likvidačním pracím, na budování a zabezpečování činností koordinačních středisek apod.

Zjištěné nedostatky IZS ČR v oblasti Horské služby a nedostatky IZS SR v oblasti legislativy zásadně neohrožují fungování činností integrovaných záchranných systémů. V celkovém zhodnocení mají oba státy nastolena správná pravidla pro efektivní provádění činností.

POUŽITÁ LITERATURA

- [1] *Bezpečnostní strategie české republiky*. Praha: Ministerstvo zahraničních věcí ČR, 2015. ISBN 978-80-7441-005-5.
- [2] CIVILNÁ OBRANA. Základy nielen pre študentov. *Kontrolné chemické laboratóriá civilnej ochrany* [online]. [cit. 2016-04-11]. Dostupné z: <http://civilnaochrana.mescharova.eu/jednotky-co/kontrolne-chemicke-laboratoria-civilnej-ochrany>.
- [3] ČSN ISO 01 8027. Český normalizační institut. 2009
- [4] ČSÚ. *Český statistický úřad* [online]. [cit. 2016-03-01]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/>
- [5] FIALA, M. a J. VILÁŠEK. *Vybrané kapitoly z ochrany obyvatelstva*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2010. 134 s. ISBN 978-80-246-1856-2.
- [6] FIŠER, V. *Krizové řízení v oblasti zdravotnictví, Modul J*. Praha: MV-GŘ HZS ČR, 2006.
- [7] HATVANIOVÁ, A. Informačná podpora Integrovaného záchranného systému v Slovenskej republike. 2012. Diplomová práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně.
- [8] HLAVNÁ BANSKÁ ZÁCHRANNÁ STANICA, O. Z. Banská záchranná služba a jej postavenie. *Poslanie HBZS* [online]. 2012 [cit. 2016-03-02]. Dostupné z: <http://www.banskazachranka.sk/poslanie-hbzs>.
- [9] JUKL, M. *Ženevské úmluvy a dodatkové protokoly: (stručný přehled)*. 2., dopl. vyd. Praha: Český červený kříž, 2005. ISBN 80-254-1792-1.
- [10] *Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030*. Vyd. 1. Praha: MV - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2014. ISBN 978-80-86466-50-7.
- [11] LETECTVÍ. Letecká doprava: Taktické cvičení prověřilo záchranné složky ČR a SR. *Letecký informační server* [online]. 2014 [cit. 2016-04-13]. Dostupné z: <http://www.letectvi.cz/letectvi/Article76102.html>.
- [12] MINISTERSTVO OBRANY SLOVENSKEJ REPUBLIKY. *Materiály a dokumenty* [online]. 2016 [cit. 2016-03-02]. Dostupné z: <https://www.mosr.sk/materialy-a-dokumenty/>.

- [13] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. Financování Horské služby. *Horská služba* [online]. [cit. 2016-04-11]. Dostupné z: [http://mmr.cz/cs/Ministerstvo/Ministerstvo/Pro-media/Ministryne-Karla-Slechtova-v-mediich/Ministryne-Karla-Slechtova-v-mediich-\(1\)/Financovani-horske-sluzby](http://mmr.cz/cs/Ministerstvo/Ministerstvo/Pro-media/Ministryne-Karla-Slechtova-v-mediich/Ministryne-Karla-Slechtova-v-mediich-(1)/Financovani-horske-sluzby).
- [14] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. Poslání a úkoly. *Horská služba* [online]. [cit. 2016-03-02]. Dostupné z: <http://www.horskasluzba.cz/cz/horska-sluzba/poslani-a-ukoly>.
- [15] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. Tiskové zprávy: Horské služby ČR, Slovenska a Polska dohodly spolupráci. *Horská služba* [online]. [cit. 2016-04-11]. Dostupné z: <http://www.horskasluzba.cz/cz/aktualni-informace/aktualne/tiskove-zpravy/1385-horske-sluzby-cr-slovenska-a-polska-dohodly-spolupraci>.
- [16] MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Pojmy: bezpečnost* [online] 2016. [cit. 2016-03-02]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/pojmy-bezpecnost.aspx>.
- [17] MINISTERSTVO VNÚTRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY. *Horská záchranná služba* [online]. [cit. 2016-04-13]. Dostupné z: <http://www.hzs.sk/>.
- [18] MINISTERSTVO VNÚTRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY. *Pôsobnosť Železničnej polície* [online]. 2016 [cit. 2016-03-02]. Dostupné z: <http://www.minv.sk/?posobnost-zeleznicnej-policie>.
- [19] MINISTERSTVO VNÚTRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY. Tlačové správy: Slovensko je lepšie pripravené na povodne, pribudlo viac ako 2,5 tisíca kusov novej techniky. *Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky* [online]. 2016 [cit. 2016-04-11]. Dostupné z: <http://www.minv.sk/?tlacove-spravy-3&sprava=slovensko-je-lepsie-pripravene-na-povodne-pribudlo-viac-ako-2-5-tisica-kusov-novej-techniky>.
- [20] MINISTERSTVO VNÚTRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY. Tlačové správy: Vláda schválila novú koncepciu fungovania integrovaného záchranného systému. *Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky* [online]. 2011 [cit. 2016-04-11]. Dostupné z: <http://www.minv.sk/?tlacove-spravy&sprava=vlada-schvalila-novu-koncepciu-fungovania-integrovaneho-zachranneho-systemu>.
- [21] MV GŘ HZS ČR. Prověřovací a taktická cvičení složek IZS - Vyhláška č. 328/2001 Sb. *Hasiči vzdělávání* [online]. 2014 [cit. 2016-04-11]. Dostupné z: <https://www.hasici-vzdelavani.cz/content/proverovaci-takticka-cviceni-slozek-izs-vyhlaska-c-3282001-sb>.

- [22] ROKLEN. Slovenská ekonomika roste o slibných 2,9 %. Zastíní tu českou? *Roklen24* [online]. 2015 [cit. 2016-04-11]. Dostupné z: <http://roklen24.cz/a/ief3a/slovenska-ekonomika-roste-o-slibnych-29--zastini-tu-ceskou>.
- [23] SKALSKÁ, K., Z. HANUŠKA a M. DUBSKÝ. *Integrovaný záchranný systém a požární ochrana: modul I*. Vyd. 1. Praha: MV - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2010. 7s. ISBN 978-80-86640-59-4
- [24] SKALSKÁ, K., Z. HANUŠKA a M. DUBSKÝ. *Integrovaný záchranný systém a požární ochrana: modul I*. Vyd. 1. Praha: MV - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2010. ISBN 978-80-86640-59-4.
- [25] SMETANA, M. a D. KRATOCHVÍLOVÁ. *Integrovaný záchranný systém a jeho složky*. Vyd. 1. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Zdravotně sociální fakulta, 2007. ISBN 978-80-7368-337-5.
- [26] STEJSKAL, L. *Pražské sociálně vědní studie: Rozšiřování konceptu bezpečnosti* [online]. FSV UK. 2006 [cit. 2016-04-11]. Dostupné z: http://publication.fsv.cuni.cz/attachments/147_021_Stejskal.pdf
- [27] ŠTATISTICKÝ ÚRAD SLOVENSKEJ. [online]. [cit. 2016-03-01]. Dostupné z: www.statistics.sk/
- [28] UNIUM. *Sociální politika* [online]. [cit. 2016-04-11]. Dostupné z: <http://www.unium.cz/materialy/czu/pef/socialni-politika-elektronicka-skripta-m12805-p1.html>.
- [29] VALTEROVÁ, H. *Ekonomická analýza neziskové organizace*. 2010. Diplomová práce. Vysoká škola ekonomická v Praze.
- [30] VILÁŠEK, J., M. FIALA a D. VONDRÁŠEK. *Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2014. 170s. ISBN 978-80-246-2477-8.
- [31] Vyhláška České republiky č. 328/2001 Sb., Vyhláška Ministerstva vnitra o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému
- [32] Zákon České republiky č. 239/2000 Sb., o Integrovaném záchranném systému
- [33] Zákon Slovenské republiky č. 129/2002 Z. z, o integrovanom záchrannom systéme
- [34] Zákon Slovenské republiky č. 171/1993 Z. z, Národnej rady Slovenskej republiky o Policajnom zbore
- [35] Zákon Slovenské republiky č. 314/2001 Z. z, o zákon o ochrane před požiari

- [36] Zákon Slovenskej republiky č. 315/2001 Z., o Hasičskom a záchrannom zbore
- [37] Zákon Slovenskej republiky č. 579/2004 Z., o záchrannej zdravotnej službe
- [38] Zákon Slovenskej republiky č. 321/2002 Z., zákon o ozbrojených silách Slovenskej republiky
- [39] Zákon Slovenskej republiky č. 544/2002 Z., zákon o Horskej záchrannej službe
- [40] *Zpráva o stavu zajištění bezpečnosti České republiky*. Praha: Úřad vlády České republiky, 2006. ISBN 80-86734-91-9.